

Psykiske sykdommer kan ses i hjernen

Tidligere trodde man at psykiske lidelser kom av ubalanse i sinnet, og ikke hadde fysiske årsaker. Men nå kan forskerne avlese sykdommene i hjernen. **Dels er det hjernesentre som enten er større eller mindre enn hos friske personer, og dels er det forstyrrelser i forbindelsene i hjernen.**

Hjernen kan sammenlignes med et innviklet nett av ledninger som forbinder utallige spesialiserte sentre. En feil i forbindelsene kan utløse en alvorlig psykisk lidelse.

Av Gorm Palmgren, 09.12.2010

Skriv ut Send

Benbrudd, sukkersyke, kreft og mange andre sykdommer er håndfaste for legene fordi de er knyttet til skadet vev, unormale måleresultater eller infeksjoner som er til å få øye på. Det gir et godt utgangspunkt for å forstå sykdommens årsak og finne en behandling, og legene kan følge sykdomsforløpet slik at de hele tiden kan vurdere om pasienten er i bedring eller helt kurert.

Men inntil for få år siden har en stor gruppe sykdommer vært aktive i det skjulte. Legene har kunnet se symptomene, men ikke årsakene. Det dreier seg om psykiske sykdommer – for eksempel depresjon og schizofreni – som riktignok har sitt utspring i hjernen, men ikke setter tydelige spor i form av ødelagte nerveceller eller unormale analyseresultater.

I mange år har man trodd at disse symptomene bare hadde psykiske årsaker og måtte bygge på vrangforestillinger, noe man i beste fall kunne kurere gjennom samtale der pasienten ble ledet frem til å forstå sin egen situasjon og deretter hjelpe seg selv ut av den. Selv om kognitiv terapi og andre former for psykologisk bistand er gode verktøy til behandling av psykiske lidelser, har man etter hvert innsett at de ikke kan stå alene.

Nervesignalene følger andre spor

Mange sykdommer i sinnet har håndfaste, fysiske årsaker, og derfor kan de i likhet med et brukket ben ikke bare snakkes bort. Hjerne-skanning og andre nye teknikker har avslørt at selv om hjernen hos psykisk syke pasienter kan se normal ut, følger nervesignalene ofte andre ruter enn i hjernen hos en frisk person.

Hjernen er slik innrettet at ulike områder håndterer hver sin høyt spesialiserte funksjon som ikke kan løse en praktisk oppgave alene.

Tema

Tema: Dårlige forbindelser i hjernen

- 1 **Psykiske sykdommer kan ses i hjernen**
- 2 **Posttraumatisk stressyndrom - PTSD**
- 3 **Obsessive-compulsive disorder - OCD**
- 4 **ADHD**
- 5 **Schizofreni**
- 6 **Depresjon**
- 7 **Forsøk med elektroder gir lovende resultater**

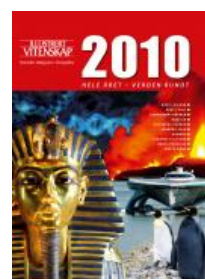
Relaterte artikler:

- **Bruk musen: Hjernen i tall**
- **Tema: Dårlige forbindelser i hjernen**

Mest leste

Siste

- Vitamin D – nøkkelen til kroppens forsvar
- Tema: Hjernens mysterier
- Tema: Dårlige forbindelser i hjernen
- Bruk musen: Hjernen i tall
- Psykiske sykdommer kan ses i hjernen

Få en smakebit på Illustrert Vitenskaps Årbok

ÅRBOK 2010: I Illustrert Vitenskaps Årbok 2010 får du bilder og bakgrunn fra et begivenhetsrikt år.

[LES MER](#)

Velkommen til nr. 18/2010

ILLVIT: Les om arkeologenes ønskedrømmer, nye transplantasjonsmetoder og om en mulig supernova vil dukke opp.

[LES MER](#)

Påmelding nyhetsbrev

Gratis nyhetsbrev fra Illustrert Vitenskap. Påmelding her

Navn: * E-mail: *

IQ-test - test hjernen

[IQ](#)

Vår umiddelbare reaksjon på for eksempel en fornærmelse er styrt av et nært samspill mellom sentrene for blant annet situasjonsanalyse, hukommelse, vrede, selvkontroll og beslutningstaking, og hvis bare ett av disse leddene svikter, risikerer vi å reagere urimelig aggressivt eller helt apatisk.

Selv om forskerne fortsatt mangler den store oversikten, vet de nå at mange sinnslidelser skyldes at noen av de spesialiserte sentrene ikke fungerer korrekt, eller at de ikke kommuniserer på riktig måte med hverandre.

Ofta er det en genetisk forklaring på slike feil, slik at man fra fødselen av kan ha økt risiko for å utvikle eksempelvis depresjon, schizofreni eller posttraumatisk stressyndrom. Det betyr ikke at man automatisk blir rammet av disse sykdommene, men at hjernen er dårligere rustet til å takle stress eller traumatiske opplevelser, og at de derfor kan bringe de nevralt nettverkene inn på et feilaktig spor og få psykiske sykdommer til å bryte ut.

Forskernes gryende forståelse for årsakene til sykdommer i sinnet har åpnet nye behandlingsmuligheter, blant annet en moderne versjon av elektroshokk, Deep Brain Stimulation.

I tillegg har legene fått bedre mulighet til å utpeke personer som befinner seg i særlige risikogrupper. Det kan for eksempel føre til at soldater med økt risiko for å utvikle posttraumatisk stressyndrom ikke blir sendt på farlige oppdrag, der det er stor fare for at traumatiske opplevelser kan utløse sinnslidelsen.

- Schizofreni
- Depresjon
- Forsøk med elektroder gir lovende resultater
- Posttraumatisk stressyndrom - PTSD
- Obsessive-compulsive disorder - OCD
- Kunstig hornhinne får blinde til å se
- nye pandemier
- Her oppstår en god latter

Les mer om

- Medisin
- Mennesket
- hjernen
- psykisk sykdom

Tema: Hjernens mysterier

HJERNEN: Hvorfor sover vi? Hva er intelligens? Hvordan fungerer hukommelsen?

[LES MER](#)

Gi Illustrert Vitenskap som julegave

ILLVIT: Gi en gave full av opplevelser, nyheter og kunnskap - få selv en DVD-serie eller en bokserie.

[LES MER](#)

NATIONAL GEOGRAPHIC

De beste bildene fra verdensrommet 2010

Bli med på eventyr i verdensrommet og se de fantastisk flotte bildene fra universet.

[NATGEO.NO](#)

Hent artikkelserien "... i tall"

Visste du at verdens lengste hengebro er Akashi-Kaikyo i Japan? Her er flere tall om broer.

[LES MER](#)

Nyeste gallerier

Galleri: Fluenes herrer

[SE ALLE GALLERIER](#)

Gallup

Romturisme blir mulig for vanlige mennesker. En tur i rommet vil koste én million. Vil du ta en tur opp hvis du har råd??

- Ja
- Nei
- Vet ikke

Stem